

Παρουσίαση Βιβλίου - Επανάσταση για τον 21ο Αιώνα

«Πρωθώ μια πολυδιάστατη θέση ολικής απελευθέρωσης, η οποία αντιλαμβάνεται τον καπιταλισμό ως ένα εγγενώς παράλογο, εκμεταλλευτικό και καταστρεπτικό σύστημα· θεωρεί το κράτος ένα διεφθαρμένο εργαλείο του οποίου η προτεραιότητα είναι η προστασία των συμφερόντων της παγκόσμιας ελίτ και η καταπίεση όσων εναντιώνονται στην ατζέντα της· έχει μια κριτική κατανόηση του τρόπου με τον οποίο συνδέονται οι διάφορες μορφές καταπίεσης και βλέπει την απελευθέρωση των ανθρώπων, των ζώων και της γης ως αδιαχώριστους αγώνες· προωθεί μια αντικαπιταλιστική πολιτική συνεργασίας με άλλα χειραφετικά κινήματα που μοιράζονται τον κοινό στόχο της αποδόμησης κάθε ιεραρχικής κυριαρχίας και του ανασχηματισμού της κοινωνίας βάσει δημοκρατικών και οικολογικών προστακτικών· υπερβαίνει τους περιορισμούς των ανθρωπιστικών “προοδευτικών” και “ριζοσπαστικών” κινημάτων, ελπίζοντας στην αφύπνιση των πολιτικοποιημένων μαζών όσον αφορά τη σημασία του βιγκανισμού και της απελευθέρωσης των ζώων για την κοινωνική απελευθέρωση και, επί της ουσίας, για την επιβίωση της ανθρωπότητας και την πλανητική ακεραιότητα» (σ. 76).

Στον χώρο των λεγόμενων αντισυστημικών κινήματων οι θεματικές που συνδέονται με το ζήτημα των ζώων, ιδιαίτερα με τον αντιειδισμό (αντισπισισμό), συνήθως αντιμετωπίζονται με απαξιωτικό τρόπο ή χλευάζονται. Σε μεγάλο βαθμό αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αγνοούμε πως εκείνο των μη ανθρώπινων ζώων είναι ένα σημείο που συνδέεται άρρηκτα με την ανάγκη μιας ριζικής και βαθιάς αλλαγής του κυρίαρχου κοινωνικού, οικονομικού και πολιτισμικού παραδείγματος. Σε κάθε περίπτωση είτε αγνοούμε είτε βολικά επιλέγουμε να αγνοούμε αυτήν τη στενή σύνδεση μεταξύ των «επιμέρους» πτυχών της σημερινής καπιταλιστικής βαρβαρότητας η πρόσφατη συλλογή δοκιμίων του Στίβεν Μπεστ, *Επανάσταση για τον 21ο αιώνα. Η πολιτική της ολικής απελευθέρωσης* (Κυαναυγή, 2024), έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό της αριστερής αντικαπιταλιστικής σκέψης, καθώς η πρότασή του συνιστά την καλύτερη απάντηση σε όσους εξακολουθούν να θεωρούν το ζήτημα των ζώων δευτερεύουσας σημασίας. Επιπροσθέτως ο Στίβεν Μπεστ, καθηγητής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Τέξας στο Ελ Πάσο, δεν αρκείται να μιλάει και να διδάσκει για την απελευθέρωση των ζώων στο ακαδημαϊκό επίπεδο, αλλά αγωνίζεται έμπρακτα για την επίτευξη του σκοπού αυτού, επιδιώκοντας «να κάνει ξανά τη φιλοσοφία επικίνδυνη»· και μάλιστα η έντονη αντικαπιταλιστική και αντιειδιστική δράση του είχε ως συνέπεια την απαγόρευση εισόδου του στο Ηνωμένο Βασίλειο, με την αιτιολογία

ότι οι «ομιλίες του συνιστούν απειλή για το κοινό καλό». Ενδεχομένως η ανοιχτή υποστήριξή του στο Μέτωπο για την Απελευθέρωση των Ζώων –μία διεθνής οργάνωση που πραγματοποιεί χτυπήματα σε εγκαταστάσεις με πειραματόζωα, σε φάρμες κ.ά., και στόχο έχει την απελευθέρωση των ζώων, χωρίς όμως η βία αυτή να στρέφεται εναντίον ανθρώπων– να είχε κάποιες «αρνητικές επιπτώσεις» στην ακαδημαϊκή πορεία του Μπεστ, αλλά, όπως ο ίδιος είπε: «Εάν ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ δεν φοβόταν να χάσει τη ζωή του, ούτε εγώ θα πρέπει να φοβάμαι να χάσω τη δουλειά μου» (σ. 9).

Οι τίτλοι των κειμένων που περιλαμβάνονται στον τόμο είναι ενδεικτικοί των θέσεων που κατατίθενται: «Το προανάκρουσμα μιας νέας πολιτικής»· «Η σκοπιά των ζώων»· «Ο νέος καταργητισμός: Καπιταλισμός, σκλαβιά και απελευθέρωση των ζώων»· «Επικεντρώνοντας στα ζώα: Η ηθολογία και ο παρωχημένος ανθρωπισμός της Αριστεράς»· «Επανεξετάζοντας την επανάσταση: Η απελευθέρωση των ζώων, η απελευθέρωση των ανθρώπων και το μέλλον της Αριστεράς»· «Από τον “Άνθρωπο Κυνηγό” στον Homo X: Επανεξετάζοντας την ανθρώπινη φύση»· «Οι ζωολογικοί κήποι και το τέλος της φύσης»· «Το αποτυχημένο είδος: Η άνοδος και η πτώση της ανθρώπινης αυτοκρατορίας».

Ο Μπεστ, διατρέχοντας την ιστορία των κινημάτων για την κατάργηση της δουλείας στις Ηνωμένες Πολιτείες, τονίζει την ανάγκη τα σημερινά κινήματα υπέρ της απελευθέρωσης των ζώων να εμπνέονται από εκείνα ως προς τις πρακτικές και τις στρατηγικές που υιοθετούν, υπογραμμίζοντας πως ένα πραγματικά χειραφετικό και απελευθερωτικό κίνημα οφείλει να εναντιώνεται στην καπιταλιστική κυριαρχία και να στηρίζεται στις δημοκρατικές, ελευθεριακές, σοσιαλιστικές και αναρχικές παραδόσεις, παλεύοντας για την ολική απελευθέρωση, τόσο των ανθρώπινων και μη ανθρώπινων ζώων όσο της φύσης και του περιβάλλοντος, από την εργαλειακή και εμπορευματική χρήση στην οποία είναι σήμερα υποδουλωμένα. Προχωρά επίσης σε μία δριμύτατη κριτική εννοιών κυρίαρχων στον δυτικό πολιτισμό, όπως «ορθολογισμός» και «πρόοδος», απορρίπτοντας την αυστηρά ανθρωποκεντρική αντίληψη της προόδου, όντας μία «πρόοδος» καταδικασμένη να αποτύχει, ακριβώς γιατί αφορά μόνο ένα μέρος της ανθρωπότητας και του κόσμου, μία «πρόοδος» εδραιωμένη στην εκμετάλλευση του άλλου και ανίκανη να καταστεί οικουμενική. Η οικολογική, οικονομική και ηθική καταστροφή που παρακολουθούμε στις ημέρες μας –ένας κόσμος εμβίων που έχουν μετατραπεί σε αντικείμενα που εξολοθρεύονται κατά εκατομμύρια– απαιτεί επειγόντως να επαναπροσδιορίσουμε το νόημα και τη μορφή της «προόδου»· και στο σημείο αυτό ο Μπεστ αντιπροτείνει μία έννοια της προόδου που θα είναι ολιστική, δεν θα προωθεί τον ειδικισμό και τις διάφορες ιεραρχίες, θα αφορά ανθρώπινα και μη ανθρώπινα ζώα αλλά και το φυσικό περιβάλλον. Δεν είναι δυνατόν, λέει ο Μπεστ, να αποκαλούμε πρόοδο ένα σύστημα που ευνοεί μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό της ανθρωπότητας, που βασίζει τα πλούτη και τα προνόμιά του στα κουφάρια δισεκατομμυρίων ανθρώπινων και μη ζώων που στοιβάζονται σε τόπους εγκλεισμού, που ενώ «φωτίζει» ένα μικρό τμήμα της ανθρωπότητας την ίδια στιγμή καταδικάζει ένα πλήθος απόκληρων και «αόρατων» υπάρξεων στο απόλυτο σκοτάδι και στην πιο ακραία βαρβαρότητα. Αυτή η αυστηρά αντιειδιστική οπτική θα πρέπει να είναι σε θέση να θεμελιώσει μία νέα και διαφορετική ψυχολογία του ανθρώπινου ζώου και του ρόλου του στον πλανήτη όσο και ένα νέο και διαφορετικό οικοδόμημα.

Ένα από τα ολέθρια λάθη στα οποία σκοντάφτει και πέφτει το ανθρώπινο είδος συνίσταται στην υπερεκτίμηση μιας (στρεβλής) αντίληψης του ορθού λόγου, ο οποίος, ακριβώς επειδή τον προσεγγίζουμε κυρίως υπό μία εργαλειακή προοπτική, μας έχει οδηγήσει σε τραγικές εφαρμογές του, στα στρατόπεδα συγκέντρωσης και στα εντατικά εκτροφεία: τόπους «ορθολογικής» χρήσης των πόρων με σκοπό την επίτευξη του μέγιστου κέρδους με τη μικρότερη δαπάνη ενεργειών. Αυτή η μορφή εργαλειακής ορθολογικότητας και ο επακόλουθος ανθρωποκεντρισμός (συμπεριλαμβανομένου εκείνου της αριστεράς) μετέτρεψαν το ανθρώπινο πλάσμα σε ένα είδος ληστή-αρπακτικού σε βάρος της γης, των πόρων της και των (ανθρώπινων και μη) κατοίκων της. Έτσι, κατά τον Μπεστ, το ανθρώπινο είδος οδηγεί τον εαυτό του σε ένα εξελικτικό αδιέξοδο: καταστρέφουμε τον πλανήτη και οτιδήποτε κάνουμε δολοφονεί ζώα και διαλύει οικοσυστήματα· έχουμε χάσει την ηθική μας πυξίδα και, αντί να σκεφτόμαστε με βάση την ηθική και τη συμπόνια, σκεφτόμαστε με όρους κέρδους και ισχύος· δεν αντιμετωπίζουμε ευλαβικά τη ζωή και δεν έχουμε καμία αίσθηση σύνδεσης με τον φυσικό κόσμο· βλέπουμε τους εαυτούς μας ως κατακτητές της φύσης και όχι ως πολίτες μιας απέραντης βιοκοινότητας· είμαστε τεχνολογικά εξελιγμένοι αλλά ηθικά καθυστερημένοι· δεν αντιλαμβανόμαστε τη σημασία της μη ανθρώπινης ζωής για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων, όπως δεν έχουμε και καμία ευαισθησία για την εγγενή αξία των ζώων δεδομένου ότι είμαστε ανίκανοι να τα δούμε έξω από το πλαίσιο των εκμεταλλευτικών μας σκοπών και σχέσεων· αποτυγχάνουμε να κατανοήσουμε πως ό,τι κάνουμε στα ζώα και στη γη το κάνουμε στον εαυτό μας.

«Πώς μπορούμε να ξεπεράσουμε την κυριαρχική μας νοοτροπία, την αποξένωσή μας από τον φυσικό κόσμο και τα μη βιώσιμα κοινωνικά μας συστήματα, ώστε να εναρμονίσουμε την ύπαρξή μας με τον πλανήτη προτού να είναι πολύ αργά;» διερωτάται ο Μπεστ (σ. 179), εκφράζοντας μία ολοένα αυξανόμενη ανησυχία για τις τύχες του πλανήτη, διατυπώνοντας ταυτόχρονα την επιθυμία άρθρωσης μιας νέας πολιτικής πρότασης όπου κάθε πολίτης θα μεταμορφωθεί από βάρβαρο εισβολέα σε μέρος ενός συνόλου που θα σέβεται κάθε στοιχείο της βιοποικιλότητας.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ό,τι ο Μπεστ αποκαλεί «ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων από τη σκοπιά των ζώων», καθώς μία ανάλογη σκοπιά μας βοηθά να αποκτήσουμε επίγνωση του καθοριστικού ρόλου που τα ζώα διαδραμάτισαν στη (συν)εξέλιξη του ανθρώπου και των συνεπειών της ανθρώπινης κυριαρχίας σε βάρος των μη ανθρώπινων. Δεν θα μπορέσουμε να αντιληφθούμε και να επιλύσουμε τα συστημικά προβλήματα της καπιταλιστικής κοινωνίας, την προέλευση και τις δυναμικές της ιεραρχίας ούτε θα μπορέσουμε να φανταστούμε μία μελλοντικά γνήσια ορθολογική, ηθικά και οικολογικά αυτόνομη κοινωνία, αν δεν λογαριαστούμε με τα χιλιάδες χρόνια ειδισμού που κουβαλάμε στις πλάτες μας και με τη βάρβαρη μεταχείριση που επιφυλάξαμε στα άλλα ζώα: *«Χωρίς τη σκοπιά των ζώων, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε επαρκώς τις ανθρώπινες συγκρούσεις και τις δυναμικές του πολέμου, την παθολογία της βίας και των γενοκτονιών, την αποξένωση των ανθρώπων από το κοινωνικό σύνολο και τον φυσικό κόσμο, ή τις δυνάμεις που προκαλούν την τρέχουσα οικολογική κρίση»* (σ. 45). Ίσως η υιοθέτηση μιας ανάλογης οπτικής, η οποία ρίχνει ένα νέο φως στην προέλευση και στις δυναμικές της ανάπτυξης του κυρίαρχου πολιτισμού, να μην είναι κάτι εντελώς καινούργιο στον χώρο της αριστερής σκέψης αλλά είναι η πρώτη φορά που καλούμαστε να την

εφαρμόσουμε στην περίπτωση όντων τόσο διαφορετικών από το ανθρώπινο.

Κοντολογίς «η σκοπιά των ζώων είναι δομημένη στη σύγχρονη αριστερή παράδοση που εξετάζει την ιστορία από την οπτική των κατακτημένων και όχι των κατακτητών. Η ιστορία γραμμένη “από τα κάτω” είναι σημαντική για τη μαρξιστική θεώρηση που εστιάζεται στους αγώνες των αγροτών, των δουλοπάροικων και της εργατικής τάξης των πόλεων. Κινητοποιεί τις γενεαλογίες του Μισέλ Φουκώ που αποσκοπούσαν στην ανάκτηση των περιθωριοποιημένων φωνών που θάφτηκαν από τη συμβατική “αστική” θεωρία αλλά και από τη συγκεντρωτική μαρξιστική αφήγηση που υποβιβάζει κάθε κοινωνική δυναμική σε ταξικό αγώνα. Η σκοπιά των ζώων παρέχει την ύστατη ανατρεπτική αφηγηματική μετατόπιση, γιατί δεν υπάρχει ομάδα που να έχει καταπιεστεί περισσότερο, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με πιο έντονο τρόπο από τα μη ανθρώπινα ζώα. Εάν η ιστορία είναι ένας αγώνας μεταξύ κυρίων και δούλων, όπως είχε πει ο Μαρξ, οι άνθρωποι εν γένει είναι οι κύριοι και τα υπό εκμετάλλευση ζώα είναι οι σκλάβοι τους» (σ. 28).

Η σκοπιά των ζώων, που αποτελεί επέκταση της θεωρίας της φεμινιστικής σκοπιάς, η οποία είχε αναπτυχθεί για να αναδείξει το ζήτημα της πατριαρχικής κυριαρχίας και του εξουθενωτικού της αντίκτυπου στις γυναίκες αλλά και στην ανθρωπότητα εν γένει, μας επιτρέπει να προσεγγίσουμε κάθε συμβάν και γεγονός της ζωής από μία άλλη οπτική και υπό μία διαφορετική προοπτική, και να συνειδητοποιήσουμε πως η πραγματικότητα παραείναι περίπλοκη και πολυεπίπεδη για να τη δούμε από μία μόνο οπτική γωνία: η σκοπιά των ζώων υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ιστορία είναι πάντα γραμμένη υπό μια συγκεκριμένη οπτική, η οποία δεν διακρίνεται μόνο για την ταξική, πατριαρχική και ενίοτε ρατσιστική της μεροληψία αλλά και για τον ειδισμό της — την υπόθεση ότι οι άνθρωποι υπερτερούν των ζώων και διακατέχονται από μία ιδιαίτερη ορθολογικότητα, η οποία τους επιτρέπει να τα χρησιμοποιούν ως μέσα για τους σκοπούς τους. Έτσι η σκοπιά των ζώων αναδεικνύεται σε παράγοντα ζωτικής σημασίας για μία πολιτική ολικής απελευθέρωσης στην κατεύθυνση της αλλαγής του κυρίαρχου παραδείγματος.

Η στάση της παραδοσιακής αριστεράς απέναντι στο ζήτημα των ζώων μπαίνει συχνά στο στόχαστρο του Μπεστ, ο οποίος υπογραμμίζει την «ξεκάθαρη αποτυχία όλου του φάσματος της Αριστεράς να ενσωματώσει ένα από τα σημαντικότερα διανοητικά ξεσπάσματα της σύγχρονης εποχής· τη γνωστική ηθολογία: την επιστημονική μελέτη της νοημοσύνης των ζώων, των συναισθημάτων τους, της συμπεριφοράς τους και της κοινωνικής τους ζωής» (σσ. 78-79). Για τον Μπεστ, παρά τις προσθήκες και τις διευρύνσεις της οπτικής που επιχείρησαν κατά καιρούς ο μαρξισμός, ο αναρχισμός και οι άλλες αριστερές ή ριζοσπαστικές προσεγγίσεις, δεν θα είναι ποτέ σε θέση να υπερβούν τα ειδικτικά λάθη και τις προκαταλήψεις τους, με άλλα λόγια να καταλάβουν πραγματικά την ιστορία, την ιεραρχία, την ανθρώπινη φύση, την παθολογική εξουσία και την οικολογική κρίση, αν δεν εισαγάγουν στη θεωρία τους το κρίσιμο κομμάτι της σκοπιάς των ζώων. Επίσης μέμφεται την αριστερά ότι δεν μπόρεσε να κάνει τις κατάλληλες συνδέσεις μεταξύ των αγώνων για την απελευθέρωση του ανθρώπου και εκείνων για την απελευθέρωση των ζώων. Όπως υποστηρίζει, ούτε οι Μαρξ και Ένγκελς είχαν κατανοήσει σε βάθος το ζήτημα των δικαιωμάτων των ζώων: «Απέναντι

στην οικολογία και στα δικαιώματα των ζώων, οι μαρξιστές και η πλειονότητα των κοινωνικών “ριζοσπαστών” έχουν αποδειχτεί εξαιρετικά αντιδραστικές δυνάμεις. Στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο, ο Μαρξ και ο Ένγκελς στοίβαξαν τους φιλόζωους στην ίδια μικροαστική και συντηρητική κατηγορία που κατέταξαν και τους διοργανωτές φιλανθρωπιών, τους φανατικούς της εγκράτειας και τους διάφορους αφελείς ρεφορμιστές, αποτυγχάνοντας να δουν ότι το φιλοζωικό κίνημα στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, αποτέλεσε μια βασική αιτία για την πολιτικοποίηση των γυναικών, ο αγώνας των οποίων ενάντια στη βαναυσότητα προς στα ζώα ήταν αδιάσπαστος από τον αγώνα τους ενάντια στην αντρική βία και στην παιδική εκμετάλλευση. Ομοίως, στο έργο του Για την ιστορία του πρώιμου χριστιανισμού, ο Ένγκελς τοποθετήθηκε απαξιωτικά για τους χορτοφάγους και τους αντιζωοτόμους, χωρίς να κατανοεί τη σημασία των ζητημάτων αυτών για τη μείωση της βαναυσότητας στους ανθρώπους και την ηθική πρόοδο» (σ. 114).

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Μπεστ κατά το παρελθόν είχε διαφωνήσει με τον Μάρεϊ Μπούκτσιν, της κοινωνικής οικολογίας, χαρακτηρίζοντάς τον «κραυγαλέο ειδικτή» και επικρίνοντάς τον, γιατί αγνόησε εντελώς το ζήτημα της βιομηχανικής εκτροφής ζώων στους οικολογικούς του προβληματισμούς. « αναφέρθηκε στα ζώα ως “πηγή τροφής” και αντιπρότεινε κάτι σαν αυτό που σήμερα αποκαλείται “εκτροφή με ανθρώπινο τρόπο” και δεν προκάλεσε ποτέ τη σπισιστική υπόθεση πως τα ζώα είναι απλοί πόροι για ανθρώπινη αξιοποίηση. Ο Μπούκτσιν, όπως και η Αριστερά στο σύνολό της, δεν κατάφερε να υπερβεί την οπτική του ευημερισμού που λέει πως έχουμε κάθε δικαίωμα να χρησιμοποιούμε ζώα για τους σκοπούς μας, αρκεί να μην τους προκαλούμε αχρείαστη οδύνη και να τα σκοτώνουμε “ανθρώπινα”. Αναπαράγοντας την εκμεταλλευτική προσέγγιση της Αριστεράς, ο Μπούκτσιν προβάλλει τις ίδιες ευημεριστικές θέσεις που στο πλαίσιο των σύγχρονων καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων επιτρέπουν και νομιμοποιούν ηθικά κάποιες από τις χειρότερες μορφές βίας ενάντια στα ζώα, μιλώντας την ίδια γλώσσα περί “ανθρώπινης μεταχείρισης” των υποδουλωμένων ζώων που χρησιμοποιείται από ζωοτόμους, διευθυντές εκτροφείων και σφαγείων, γουνοπαραγωγούς και ιδιοκτήτες τσίρκων... Ο Μπούκτσιν αναπαρήγαγε την καρτεσιανή-μαρξιστική μηχανιστική οπτική για τα ζώα ως ανόητα πλάσματα» (σ. 117).

Γίνεται κατανοητό πως, για τον Μπεστ, ο αγώνας ενάντια στην κυριαρχία, την εκμετάλλευση και την ιεραρχία είναι κοινός και δεν πρέπει να τίθεται ζήτημα προτεραιότητας του ενός ή του άλλου μέρους, κάτι που δυστυχώς πράττει η αριστερά, όταν θεωρεί ότι η βελτίωση των συνθηκών ζωής των ανθρώπων προηγείται κάθε άλλης διεκδίκησης. Η προσέγγιση της προβληματικής των δικαιωμάτων των ζώων εκ μέρους του Μπεστ προσφέρει μία ριζοσπαστική κριτική του ανθρωπιστικού και ειδικτικού χαρακτήρα της αριστεράς, ενώ, από την άλλη, επειδή προϋποθέτει μία ευρύτερη οπτική της οικολογίας και προσφέρει μία πλουσιότερη και πιο ολιστική ανάλυση της ιεραρχίας και της κυριαρχίας, διευρύνει και βαθαίνει τη ματιά και το πεδίο δράσης της αριστεράς. Για τον Μπεστ, το ζήτημα των ζώων είναι πολιτικό και το κίνημα για την απελευθέρωση των ζώων είναι και πρέπει να είναι αντισυστημικό, άρρηκτα δεμένο με την ανατροπή του καπιταλισμού: αυτή είναι η συνολική εικόνα που ποτέ δεν πρέπει να χάνουμε από τα μάτια μας. Για τον ίδιο, οποιαδήποτε πρόοδος στην ηθική, την κοινωνία ή την οικολογία, δεν μπορεί να μην αφορά και την απελευθέρωση

των ζώων. Όχι ότι κάτι τέτοιο είναι εύκολη υπόθεση, καθώς «πρέπει να αφήσουμε κατά μέρος τους δογματισμούς, τις ψεύτικες εικασίες και τους διαχωριστικούς εμπαιγμούς για χάρη της ανοιχτής σκέψης, της εποικοδομητικής κριτικής, της αληθινής επικοινωνίας και της θέλησης να ακούσουμε και να μάθουμε, εστιάζοντας στα κοινά σημεία και όχι στις διαφορές» (σ. 21).

Όπως καθίσταται αμέσως προφανές, ο Μπεστ αποκηρύσσει και τη λογική του ευημερισμού (ή ευζωισμού), της προσπάθειας δηλαδή για την επίτευξη καλύτερων συνθηκών διαβίωσης των παραγωγικών ζώων ή των πειραματόζωων: όπως οι καταργητιστές του 19ου αιώνα δεν ζητούσαν τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των σκλάβων, αλλά την απελευθέρωσή τους, έτσι πρέπει να κάνουμε και εμείς σήμερα με το ζήτημα των άλλων ζώων, απορρίπτοντας τις προσεγγίσεις εκείνες που απλώς επιδιώκουν την άμβλυνση των πρακτικών εκμετάλλευσης των ζώων και όχι την κατάργησή τους, καταδικάζοντας τις διάφορες απόπειρες ρύθμισης της εκμετάλλευσης και της σφαγής δισεκατομμυρίων υπάρξεων, αμφισβητώντας τη νομιμότητα των καταπιεστικών θεσμών και της ειδικτικής ιδεολογίας στην οποία στηρίζονται. Δεδομένου ότι, για τον Μπεστ, ο βιγκανισμός είναι απλώς η απαραίτητη προϋπόθεση για την απελευθέρωση των ζώων και όχι ο τελικός σκοπός, προτείνει μία ολιστική προσέγγιση που ενσωματώνει τον βιγκανισμό και την απελευθέρωση των ζώων σε ένα ευρύτερο πολιτικό εγχείρημα που επιδιώκει την κατάργηση του καπιταλισμού και της ιεραρχικής κυριαρχίας εν γένει. Είναι από την άποψη αυτή που ο Μπεστ επικρίνει στοχαστές όπως ο Γκάρι Φρανσιόν, οι οποίοι εστιάζονται κυρίως στη βίγκαν διατροφή, υιοθετούν μία απολιτική και ελιτίστικη νοοτροπία και, βλέποντας τον εαυτό τους «ως ιεραπόστολους που θα σώσουν τον κόσμο διαδίδοντας το Ευαγγέλιο του Βιγκανισμού στο ίντερνετ και στην μπλογκόσφαιρα», κατέστησαν τον βιγκανισμό «το νέο όπιο του λαού» (σ. 74). Εξίσου δριμεία είναι και η κριτική του απέναντι σε διάφορες «φιλοζωικές» οργανώσεις, όπως η PETA, οι οποίες πλέον έχουν εδραιωθεί ως τεράστιες εταιρείες. «Συμβιβασμένες και αφομοιωμένες καθώς είναι, οι μεγάλες οργανώσεις για τα δικαιώματα των ζώων συχνά συνεργάζονται με τη βιομηχανία εκμετάλλευσης ζώων, αντί να δουλεύουν εναντίον της, με σκοπό να ρυθμίσουν, αντί να καταργήσουν, το τρέχον ολοκαύτωμα των ζώων. Από τη δεκαετία του 1990, για παράδειγμα, η PETA έχει ασκήσει πίεση στα McDonald's, στα Burger King και στα KFC για να υιοθετήσουν "λιγότερο βάναντες και πιο επικερδείς" μεθόδους σφαγής... δίνει βραβεία στους συνεργάτες των σφαγείων που σχεδιάζουν "ανθρώπινα" σφαγεία... διεκδικεί θέσεις στα συμβούλια των μεγάλων εταιρειών παραγωγής κρέατος για να "επηρεάσει" τις πολιτικές τους και να βελτιώσει το επίπεδο της ευημερίας. Πολλές φορές είναι δύσκολο να γίνει σαφής η διάκριση μεταξύ της προπαγάνδας των εταιρειών που εκμεταλλεύονται ζώα και της ρητορικής της ευημερίας των ζώων. Για την ακρίβεια, έχουν ταυτιστεί. Πλέον δεν υπάρχει η ηθική καθαρότητα και η ασυμβίβαστη πολιτική των καταργητιστών του 19ου αιώνα, όταν θεωρούνταν αδιανόητο να πιστοποιείται η "καλή" μεταχείριση των σκλάβων» (σ. 70).

Ο Μπεστ δεν κυνηγάει χίμαιρες ούτε τρέφει αυταπάτες σχετικά με το μέλλον μιας πρότασης τόσο ριζοσπαστικής όσο η ολική απελευθέρωση. Γνωρίζει τις δυσκολίες και τις πολυπλοκότητες μιας ανάλογης επικής πολιτικής μάχης, δεν πιστεύει στις καλές προθέσεις των εταιρειών και στην καλοσύνη του κράτους και έχει επίγνωση ότι το μέλλον της ανθρωπότητας υπό μία μορφή βιώσιμη

και επιθυμητή, και όχι ως ένας κόσμος μεταποκαλυψιακός και κοινωνικοδαρβινικός, είναι κάτι που δεν θα έρθει εύκολα και απαιτεί αγώνα πρωτοφανούς κλίμακας. Ωστόσο, επειδή το να ζούμε δίχως ψευδαισθήσεις δεν σημαίνει πως πρέπει υποχρεωτικά να απογοητευόμαστε, σε μία σειρά ερωτημάτων που θέτει η εποχή μας

«Ποιον δρόμο θα διαλέξει η ανθρωπότητα; Τον δρόμο που έχει κατεύθυνση προς την ειρήνη και τη σταθερότητα ή εκείνον που οδηγεί σε ακόμα μεγαλύτερους πολέμους και στο χάος; Εκείνον που εγκαθιδρύει κοινωνική δικαιοσύνη ή αυτόν που εκτραχύνει τη φτώχεια και την ανισότητα; Θα παραμείνουμε στο αδιέξοδο της ανεξέλεγκτης παγκόσμιας καπιταλιστικής ανάπτυξης και του νεοφιλελευθερισμού; Ή θα βρούμε μια εναλλακτική διαδρομή που ριζοσπαστικοποιεί τις μοντέρνες παραδόσεις του Διαφωτισμού και της δημοκρατίας και καθοδηγείται από το όραμα ενός οικολογικού μέλλοντος που είναι δίκαιο, χαρούμενο, υγιές, συνετό και συμμετοχικό; Θα κινηθούμε προς τη “μεγάλη κατάρρευση” και θα κατρακυλήσουμε στην άβυσσο ή θα κάνουμε μια “μεγάλη στροφή”, μαθαίνοντας τελικά να ζούμε ο ένας μαζί με τον άλλο, με τα ζώα και με τη γη;» (σ. 183) — ο ίδιος φαίνεται πως επιλέγει να απαντήσει με τον τρόπο των Ρομαίν Ρολάν και Αντόνιο Γκράμσι: απαισιοδοξία του νου και αισιοδοξία της βούλησης.